

www.KitaboSunnat.com

درآمد بر مبانے

منظر

اسدیور، علی، ۱۳۶۱ -	:	سرشناسه
درآمدی بر مبانی نظری منظر / تألیف علی اسدیور.	:	عنوان و نام پدیدآور
تهران : کتاب فکر نو، ۱۳۹۸.	:	مشخصات نشر
۱۹۲ ص: مصور، جدول، نمودار.	:	مشخصات ظاهری
۹۷۸-۶۰۰-۶۹۸۵-۵۱-۰	:	شابک
فیفا	:	وضعیت فهرست نویسی
کتابنامه: ص. ۱۷۷.	:	یادداشت
BH۳۰۱	:	رده بندی کنگره
۱۱۱/۸۵	:	رده بندی دیویی
۵۸۱۵۰۵۷	:	شماره کتابشناسی ملی

درآمدی بر مبانی نظری منظر
تألیف: علی اسدیور (استادیار دانشگاه هنر شیراز)

مدیر تولید: آرش حیدریان
صفحه آرایی و طرح جلد: علی اسدیور
چاپ اول: پائیز ۱۳۹۸
شمارگان: ۵۰
چاپ و صحافی: ولیعصر
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۹۸۵-۵۱-۰
قیمت: ۵۰۰۰۰ تومان

فروشگاه و مرکز پخش کتاب:
تهران، خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه تهران، نیش خیابان دانشگاه، پلاک ۱۷۶
کتاب فکر نو ۶۶۴۱۶۱۰۰

فروشگاه اینترنتی فکر نو: خریدی کاملاً متفاوت را تجربه کنید

پیشگفتار

منظر دانش گسترده‌ای است و تجربه زیسته تاریخی ما ایرانیان در پیوند با محیط سخت و سازنده پیرامونمان به تمدنی دیرپا و ویژه انجامیده است؛ تمدنی که هنوز گوشه‌های ناشناخته و پوشیده فراوانی برایمان دارد. با این همه، منظر به مثابه دانش در ایران زمین هنوز نوپا است و بن‌مایه‌های آن نیاز به ژرف‌اندیشی و کاری پیوسته دارد. برخی نگرش‌های تقلیل‌گرا و جزءنگر به فروکاست منظر به محیط‌زیست انجامیده و اندیشه ژرف و فلسفی موجود در آن را پس‌زده و یا ناچیز شمرده است. در کنار آن کوشش‌های بی‌شماری نیز برای تدوین مبانی نظری منظر به اشکال گوناگون در جهان صورت پذیرفته و نوشته‌ها، مقالات و کتاب‌های گوناگونی نیز تاکنون نگاشته شده است. با این حال به جز چند کتاب در زمینه مبانی نظری معماری منظر، تلاش چشم‌گیری در این باره در کشور به انجام نرسیده است و یا دست‌کم دستاوردهای آن منتشر نشده‌اند. نمونه‌های موجود داخلی بیشتر به «معماری منظر» پرداخته‌اند و موضوع «منظر» به طور کلی، کمتر مورد توجه آن‌ها بوده است. چرایی پرداختن به منظر به دلایل گوناگونی قابل طرح است: نخست اینکه منظر دامنه‌ای فراگیرتر و پهناورتر از معماری منظر دارد و سرشت میان‌رشته‌ای آن چنان متنوع است که بسیاری از پژوهشگران را به خود جذب نموده است؛ متخصصانی از جغرافیا، فرهنگ‌شناسی، تاریخ محیطی، روان‌شناسی محیطی، انسان‌شناسی، باستان‌شناسی، تاریخ هنر، اکولوژی، محیط‌زیست، جامعه‌شناسی و مانند آن. به همین سبب منظر به مثابه یک کانسپت، بسیاری را به تکاپو برای فهم بهتر و ژرف‌تر رابطه انسان و محیط پیرامون او واداشته است. دومین اهمیت، به نقش زیربنایی آن برای معماری منظر بازمی‌گردد. بدون درک درست این زیربنا، کوشش‌ها برای آموزش و پژوهش در معماری منظر می‌تواند به خطا رود و یا خدشه‌دار گردد. سومین دلیل به ضرورت تدوین اندیشه ایرانی منظر بازمی‌گردد. رسیدن به چنین یافته‌هایی به پژوهش‌های میدانی و تاریخی بسیاری نیاز دارد که آن نیز محتاج شالوده‌های آغازین و اولیه‌ای است که بتواند آموخته‌های دیگران را در این گذرگاه نمایندگی کند.

کتاب «درآمدی بر مبانی نظری منظر» به موضوعات پایه‌ای و کلیدی در درک و فهم درست منظر برای معماران، معماران منظر، طراحان محیط و مرمتگران منظر اختصاص دارد. همان‌گونه که از عنوان آن برمی‌آید، این کتاب موضوعات

نظری حوزه‌ی منظر را می‌کاود و در این رهگذر به کلیدی‌ترین مباحث منظر از قبیل مفهوم منظر، ادراک و ارزیابی منظر، بازنمایی منظر در سایر هنرها و رسانه‌های هنری در تاریخ، روش‌ها و راهبردهای پژوهش در معماری منظر، سیر تحول در تاریخ طراحی منظر و سرانجام موضوع آموزش منظر و چالش‌ها و ارزش‌های آن نگاهی تحلیلی ولی مختصر و عمیق دارد. بدین‌سان، کتاب ماهیتی متنوع، چندوجهی و میان‌رشته‌ای یافته است. این کتاب نمی‌تواند جامع و کامل انگاشته شود. موضوعات فراوانی هستند که در این کتاب به آن‌ها پرداخته نشده است. هدف کتاب، ایجاد دریافتی کلان و کلی است که می‌تواند پایه‌ای برای پژوهش‌های جدی‌تر و عمیق‌تر باشد. همچنین می‌کوشد تا مجموعه‌ای از موضوعات را برای نشان دادن افق‌های تازه و گونه‌گون منظر پیش چشم خواننده قرار دهد. به همین دلیل، فصل‌های هفت‌گانه کتاب مختصر هستند و از بیان کوتاه موضوعات و دسته‌بندی مفاهیم برای انتقال مباحث خود استفاده نموده است.

ساختار کتاب بدین شکل ساماندهی شده است که هر صفحه آن دو بخش دارد. متن اصلی کتاب در ستون بزرگ‌تر صفحه قرار دارد و موضوعات تکمیلی فراوانی نیز در حاشیه‌های کتاب برای فهم بهتر مطالب آن جای داده شده است که در نوع خود مفید و جالب توجه است. داده‌های حاشیه‌ای می‌توانند برای درک بهتر کتاب بسیار سودمند باشند. افزون‌بر دانش‌جویان و پژوهشگران حوزه معماری و معماری منظر، این کتاب می‌تواند برای همه علاقه‌مندان به علوم محیطی و رشته‌های طراحی محیطی جالب و مفید باشد و منبع مهمی برای مفاهیم نظری منظر به شمار آید. نویسنده آماده دریافت نظرات و پیشنهادهای صاحب‌نظران گرامی است و امید دارد در چاپ‌های آینده، کاستی‌ها و اشکالات احتمالی را بر طرف نموده و مباحث دیگری نیز به کتاب بیفزاید.

دکتر علی اسدپور

عضو هیئت علمی دانشگاه هنر شیراز

فهرست

پیشگفتار.....	۵
فصل نخست: مفهوم و ماهیت منظر.....	۱۱
محیط، طبیعت و جهان اسطوره‌ای.....	۱۲
جدایی طبیعت از جهان اسطوره‌ای.....	۲۰
تولد منظر.....	۲۴
چکیده فصل.....	۳۰
فصل دوم: سیر تحول در مفهوم منظر.....	۳۳
واژه منظر.....	۳۳
منظر و منظره.....	۳۷
منظر پیکچرسک.....	۴۱
رمانتیک گرایان منظر.....	۴۵
چکیده فصل.....	۴۸
فصل سوم: کشف دوباره منظر در دنیای معاصر.....	۵۱
نگرش‌ها به منظر.....	۵۱
جریان‌های معاصر.....	۶۱
چکیده فصل.....	۶۸
فصل چهارم: بازنمای منظر.....	۷۱
منظر به مثابه بازنمایی.....	۷۱
نمونه ۱: بازنمایی منظر در نقوش برجسته و حکاکی‌ها.....	۸۰
نمونه ۲: جریان‌های نقاشی غرب در بازنمایی منظر.....	۸۶
چکیده فصل.....	۹۴
فصل پنجم: ادراک و ارزیابی منظر.....	۹۷
ادراک بصری منظر.....	۹۸
متغیرها و شاخص‌های ادراک بصری در منظر.....	۱۰۲
ادراک اجتماعی منظر.....	۱۰۸
چکیده فصل.....	۱۱۴

۱۱۷	فصل ششم: پژوهش در منظر
۱۱۸	راهبردهای توصیفی
۱۲۸	رویکردهای روش‌شناسی در پژوهش بصری
۱۲۹	روش‌شناسی پژوهش بصری
۱۳۰	رویکردشناسی پژوهش‌های بصری در تحلیل و ارزیابی محیط
۱۳۲	راهبردهای مدل‌سازی و همبستگی
۱۳۴	راهبردهای تجربی
۱۳۵	راهبردهای طبقه‌بندی
۱۳۵	راهبردهای تفسیری
۱۳۷	راهبرد برآورد و تشخیص
۱۳۸	راهبرد کنش‌های درگیر
۱۳۹	طرح پیش‌افکند
۱۳۹	راهبرد سامانه‌های منطقی (احکام، قوانین و استدلال)
۱۴۱	چکیده فصل
۱۴۵	فصل هفتم: طراحی و آموزش منظر
۱۴۷	سیر تحول روش‌های طراحی در معماری منظر
۱۵۰	پارادایم‌های سه‌گانه در طراحی منظر
۱۵۲	رویکردهای موجود در آموزش معماری منظر
۱۵۶	دوره‌های آموزشی معماری منظر در ایران و جهان
۱۶۱	مطالعات منظر به مثابه فعالیت میان‌رشته‌ای
۱۶۳	طبقه‌بندی برنامه‌های آموزشی
۱۶۵	اهداف و رسالت
۱۶۷	شیوه ارائه و نوع آموزش
۱۶۸	گونه‌شناسی و تحلیل محتوای دروس و اولویت‌های تخصصی
۱۷۴	چکیده فصل
۱۷۵	فرجام
۱۷۷	منابع
۱۸۶	نمایه
۱۹۰	Preface